

Hogyan védekezzünk a nemi betegségek ellen?

Írta: SZEGVARI SANDORNÉ.

Kint a határon és túl határainkon, a frontokon levél levél után, hull az emberiség Jajáról, rügy rügy után, ág ág után. Aggódva kérdezik mindenfelé: milyen lesz majd az új virágzás, ha a szörnyűséges testvér-öldöklésnek vége bekövetkezik? Számíthatunk-e arra, hogy a természet regeneráló ereje pótolni fogja ezt az óriási vérvesztést? Az aggódó kérdésre — sajnos — orvosaink nem tudnak megnyugtató választ adni.

A világháború nemcsak a kultúremberiség virágját pusztította el kegyetlenül, de gyökereiben is támadja az emberi fajt. Háború, prostitúció és a nemi betegségek elterjedése úgy követik egymást apodiktikus biztonsággal, mint ahogy a testet követi az árnyéka.

A betegségek elterjedéséről ma még nem állhatnak rendelkezésünkre pontos adatok; vannak, akik már 75 %-ra teszik a frontok mögött álló hadseregekben a nemi megbetegedések számát.

Ne csodálkozzunk ezeken a megdöbbentő szármokon.

A mi társadalmunk béke idejében is privilégiumot adott a férfinek arra, hogy piszkos vásár tárgyává tehesse a két nem kölcsönös odaadását, amely természettől arra hivatott, hogy az emberek legmélyebb és legigazibb boldogságának, a faj felvirágzásának alapjai legyen. A természet és a kultúra törvényei szerint ennek az odaadásnak csak a kölcsönös ivonzalom és közös felelősség alapján volna szabadi megtörténnie.

A mai társadalom a vásár szennyességének egész ódiáját a nőre hárítja, a vásárolható nőre, akiről azt állítja ugyan, hogy szüksége van rá, ő teszi lehetővé, hogy a társadalom védett női tiszta életet élhessenek, de azért mégis ő a gonosz, s ő a megvetendő, ő a kitalált, őt nevezik egyedül erkölcstelennek, őt teszik felelőssé mindazokért a nagy bajokért, melyek abból a körülményből származnak, hogy a férfiuralom kultúrája nyomorba taszította a faj anyját, hogy kettős morálja vásár tárgyává tette az emberi szerelmet.

A háború a prostitúció mocsarába vitte azokat a férfiakat is, akik itthon rendezettebb életmódot folytat-

nak. A megszokott életéből, családi köréből kiszakított férfi nem ismer korlátokat ebben a tekintetben.

Életét mindennap kockára teheti, néha könnyen keres nagy értékeket, viszont jövője teljesen bizonytalan.

Mindaz határtalanul fokozza élvezetvágyát és vásárló kedvét.

Szakemberek ítélete szerint nagy mértékben fokozta a bajok elterjedését az a körülmény, hogy alkoltilalmat nem alkalmaznak a hadsereg körében. A legtöbb katona az alkoholérezet-okozta akarategyöngye állapotban szerezte a betegségét.

Egy német statisztika szerint a megbetegedett katonák 30%-a házias ember.

A szabadságolt katonák feleségei egész életre szóló bajokat kaptak férjüktől a világháború elmúlhatatlan emléke gyanánt. Már pedig a nemi betegségek legfélelmesebb fajtái az asszonyra nézve sokkal veszedelmesebbek és tragikusabb következményekkel járnak, mint a férfire nézve. Mert az asszony életét érzékenyebben rontja meg akár a meddség, akár a degenerált, satnya, züllött ivadék felnevelése. Az anyának sokkal nagyobb mértékben jelent a gyermek élettartalmát, mint az apának. A szifilisz pedig degenerációt, a gonorrhoea meddséget jelent a jövő szempontjából. Schäfer németországi statisztikája szerint 10 meddő házasság között 7 esetben a férj gonorrhoeája okozta a házasság meddségét. És míg a férfinél ez a baj könnyű lefolyású és csak múlt munkaképtelenséget okoz, addig a nőnél, különösen, ha krónikussá válik, majdnem gyógyíthatatlan testi és lelki bajokat, nagy operációkat igénylő, súlyos munkaképtelenséggel járó nyavalya.

A legtöbb asszony természetesen nem ismeri betegsége jellegét, mert az orvosok a házaselet harmóniája érdekében eltitkolják előtte.

És most már feltesszük a kérdést: Mi lesz velünk, ha a hazatérő katonák a békekötés után elárasztják az egész társadalmat ezekkel a fertőző bajokkal?

Mindenkinek van joga az egészségre, de mindenkélt annak, aki maga sem fenyeget senkit fertőző bajokkal. Ilyen elsősorban a monogámiában élni kívánó egyén; követeljük, és ezzel leghathatósabbban védjük a faj érdekét, a házasságkötés előtti kötelező orvosi vizsgálatot mindkét félre nézve.

Blaschko tanár, aki eddig körülbelül azt az álláspontot foglalja el, amelyet a nómozgalom is magának vall, a reglementációnak semmi hasznait sem látja. A felvilágosítást, a lelkiismeret, a felelősségérzet felébresztését, profilaktikus szerek terjesztését, a gyógyítás megkönnyítését és könnyű hozzáférhetőségét tartja legalkalmasabb eszközöknek a nemi bajok elterjedésének meggátolására, az alkoholfogyasztás korlátozása mellett.

Blaschko a következőket írja: »Már a londoni nemzetközi konferencián kifejtettem, hogy a reglementációnak nincsen haszna. Nejsse erre azt felelte: hiszen nem a mai reglementációt védem, azt magam is rossznak találok és éppen azért akarom alaposan megreformálni. Nagyon kérdéses azonban, hogy az a könyörtelen reglementáció, amelyet ő kíván, egyáltalában keresztülvihető-e. Mert a reglementáció hibái nem véletlen fogyatkozások, hanem lényegében gyökereznek.« Magya-

rul mondvá ez annyit jelent, hogy a prostitúciót sterilizálni nem lehet.

Az intézményes berendezkedések azonban csak állandósítják a prostitúciót; úgy látszik, hogy ami történik, az állam bölintő helyeslésével történik. Annak a humbugnak, hogy a rendőri felügyelet alatt álló nők egészségesek, hogy a nyilvános házak látogatása nem jár veszedelemmel az egészségre nézve, éppen a legtapasztalatlanabb ifjúság ül fel.

És ha minden alkalommal' elsősorban tőlünk, anyáktól követelik, hogy tisztultabb erkölcsi felfogásra neveljük fiainkat, akkor mi erre kénytelenek vagyunk ezt felelni: Hogyan nevelhetnők a társadalom ezer ellenkező hatásával szemben jobb belátásra a fiút, mikor barátja megmutatja neki azt a házat, mely fölött vérdőleg terjeszti ki szárnyait a hatóság géniusza?

Mi készül ma nálunk Magyarországon? Mit akarnak tenni a számottevő körök a bajok elhárítása érdekében? A nemi betegségek leküzdésére alakult magyar egyesület ankétot rendezett, melynek eredménye egy sor indítvány; ezek egy része, ha keresztülvizszik, mindenesetre hatással lesz a katonaságra. Néhány hét óta egy újabb eszme izgatja a szakköröket. A rendőrség erkölcsrendészeti osztálya az utolsó hónapokban gyakori razziákat tartott a zugszállókban, éjjeli mulatóhelyeken és kávéházakban. Ellenőriztetni a helynelküli cselédek tanyáit, a kvártélyos asszonyok szállásait. — A razziák alkalmával természetesen csak a nők kerültek a rendőrség elé és orvosi vizsgálatra. Az előállított nők között mindenféle hivatás volt képviselve, tehát számos olyan nő is, aki nem üzi keresetszerűen a prostitúciót. Schäffer Jenő dr. szerint például az 1915. dec. 12-én tartott razzia alkalmával előállított 154 nő közül volt: artistanő 5, nevelőnő 1, cseléd 31, felírónő 6, elárusítónő 2, varrónő 13, házileány 7, gyári munkásnő 12, napszámosnő 5, takarítónő 7, villamos kaulaznő 1, egyéb foglalkozású 63.

Igazságos-e az, hogy ezeket a nőket a rendőrségre és kényszergyógyításra viszik, mikor az őket kísérő férfiakat egyáltalában nem vonják felelősségre? Hát csak a férfiak egészségét kell megvédeni a nőekkel szemben és nem megfordítva? Csak a prostitúciót felkereső férfinak van joga a védelemre? A családanyának, a tiszta monogámiára törekvő menyasszonynak nincs? Pedig a faj szempontjából a férfi veszedelmesebb, mint a prostitúciót keresetszerűen üző nő, mert ő a családba viszi a bajt és megfertőzi a forrás tisztaságát, melyből a jövő nemzedék fakad. A razzián talált nők között, azt mondja a fáma, voltak tekintetes és méltóságos asszonyok is!

De egy erkölcsrendező agyvelőben megszületett egy merész gondolat: a kötelező rendőrorvosi vizsgálatot, amely Schäffer dr. szerint eddig csak igen kis eredménnyel járt, éppen ezért ki kell terjeszteni a nők szélesebb köreire és amint hírlik, a kötelező vizsgálatot mindenekelőtt házi cselédjeinkre akarják kiterjeszteni.

Az új gondolat szomorú symptomatikus jelentősége elfojt bennünk minden humoros felfogást. A kö-

let az egyén személyes szabadsága ellen, egyszersmind bizalmatlanság a sújtott nő erkölcsiségével szemben. De a legnagyobb sérelmet jelentené, ha egy egész foglalkozási ágat, egy egész társadalmi osztályt sújtának ezzel a bizalmatlansággal. Elgondolhatjuk-e, hogy csak egyetlen egy tisztességes, dolgos, cseléd megmaradna hivatásában, ha ebből a tervből valóság válnék? A falusi asszonyok nem egy megható levelét olvastam már, amelyben kéri leányukat, kiket ők tisztességben neveltek fel, hogy ne hagyja el a becsület útját és őrizze meg jó hírnevét. Lesz-e majd édesanya, aki jóra való, egészséges leányát erre az erkölcsileg megcsúfolt pályára engedné?

A magyar törvény bünteti a gyermekleány elcsábítását 14 éves koráig; a 14-16 éves leányt már nem védi a törvény, pedig ugyancsak a magyar törvény szerint 16 éves korában érik meg a leány a házasságra, ami úgyszólván elég alacsony korhatár: a 14-16 éves leány tehát törvényeink értelmében még éretlen a házasságra; de a csábító férfi számára szabad préda; kétszeresen megrontani szabad az éretlen gyermeket. És most vizsgáljuk meg, mikép védi meg cseléd-törvényünk a cseléd egészségét nemi tekintetben. A 34. §. szerint a gazda nem köteles a cseléd betegségét — mint rendesen — egy hónapon át gyógyíttatni, ha betegségét könnyelmű életmódja által szerezte; az 52. §. szerint ilyen esetben felmondás nélkül bocsáthatja el cselédjét a gazda, tekintet nélkül arra, hogy a család egyik tagja is lehetett az, aki a cselédet könnyelmű életmódra csábította és a betegséggel megfertőzte. Így taszítja ki az utcára törvényünk a nemi betegségbe esett cselédet.

Bizonyos továbbá az, hogy a legtöbb cseléd, ha ezt a betegséget megkapja, nem is tudja, mi baja van; ha pedig tudja, nem ismeri a baj horderejét, következményeit, nem tudja, hová forduljon és legtöbbször nincs a gyógykezeléshez szükséges anyagi eszközök birtokában.

A cselédprostitúció és a cselédek között elterjedő nemi betegségek leküzdésére a következő eszközök Wkálmasak:

1. A leányok védelmi korának felemelését 18 évre.
2. A népiskolai törvény keresztülvételét.
3. Hatósági cselédközvetítést.
4. A Népszálló mintájára létesítendő otthonokat, amelyek nőket és családokat is befogadnak.
5. A cselédek aggkori biztosítását rendező törvényes intézkedést.
6. Magasabb háztartási iskolák alapítását.
7. A cseléd-törvény alapos reformját.
8. A cselédség felvételét az országos munkás betegsegélyző pénztár kötelekébe.

Pillanatnyilag pedig, mulhatatlanul szükségesnek tartom felvilágosító kis röpivek terjesztését, amelyek tartalma:

- a) Figyelmeztetés a könnyelmű összeköttetések egészségi és egyéb veszedelmeire.
- b) Felvilágosítás a nemi betegségek ismertető jeleiről, veszedelmességéről, következményeiről, fertőző voltáról.
- c) A felelősségérzet felkeltésére alkalmas figyelmeztetés,
- d) Utalás az alkoholélvezet káros és veszedelmes voltára.
- e) Hova forduljon a megbetegedett cseléd, hol kap-

hat ingyen, de mindenesetre mérsékelt díjazásért gyógykezelést,

A legerélyesebben tiltakozunk oly terv ellen, amely akármilyen formában ki kívánja terjeszteni a rendőrorvosi ellenőrzést a cselédosztályra.

Egy szükséges és hasznos társadalmi osztály hozzátartozóit nem lehet és nem szabad emberi és női méltóságában arculütni.

A tervet különben is a gyakorlatban kivihetetlennek tartjuk.

A kitűzött célnak pedig éppen ellenkezőjét érnék el vele. A rendszabály nem szüntetné meg, hanem állandósítaná a cselédprostitúciót, míg a fönti indítványok megvalósításától a cselédprostitúciónak minimumra csökkenését várjuk.

Reméljük, hogy a sors mielőbb meghozza a békét és hogy mikor már nem fognak milliárdokat költeni a hadviselés céljaira, be lehet majd illeszteni az államháztartás budgetjébe az e célra szükséges, háborús fogalmak szerint igen szerény összegeket

Vannak azonban az ajánlott újítások között olyanok is, amelyek kivételére csak az illetékes körök jóakarata szükséges. Ezeknek a reformoknak haladéktalan megvalósítását követeljük.

Mikor mi feministák egy évtizeddel ezelőtt először szoltunk hozzá a nyilvánosság előtt a prostitúció kérdéséhez, mikor mulhatatlanul szükségesnek tartottuk az asszony nézőpontját és álláspontját is érvényre juttatni ebben a centrális jelentőségű kérdésben, akkor kemény gáncs, szemrehányás és gúny ért bennünket, nemcsak a férfitársadalom, hanem a nőtársadalom részéről is.

Csak a szakkörök, élükön Schreiber rendőrtanácsossal, aki akkor vezette a tárgyalásokat, méltányolták munkánkat, megértették álláspontunkat, ha nem is osztották azt egészen.

Azt mondták akkor sokan, okos és művelt asszonyok is: Mi köze a védett asszonynak a társadalom legnagyobb szennyéhez?

A háború most élére állította a nemi kérdést, épp úgy, mint sok más társadalmi problémát.

És mikor maja szennyes hullámok áradata minden otthont megfenyeget, akkor talán belátják azok is, akik tíz év előtt gúnyoltak és gáncsoltak bennünket, hogy hazugság az, hogy vannak védett asszonyok és védett otthonok, amíg kettős nemi erkölcs és prostitúció létezik.

Mi hisszük, hogy a prostitúció idővel meg fog szűnni, mint ahogy megszűnt a rabszolgaság és sok más régi rossz dolog. (Hiszük, hogy meg fog szűnni idővel a férfi nemi anarchiája és a nő gazdasági és nemi rabszolgasága is.)

De erre a nagy fajmentő munkára csak az emberiség felszabadult anyja lesz képes, aki majd osztani fogja a férfi minden munkáját és felelősségét és minden jogokon alapuló hatalmát.

Berkesei Máté Mela Tornaiskoiája V., Zoltán-utca 12 főlemezlet. (III-ik évfolyam.) Egyes és csoportos oktatási gyermekek (fiúk és lányok 3 éves kortól) és nők számára. Légzőgymnastika-testfejlesztés. Aesthetikus zenés torna. — Svéd gyógytorna és massage Lotten Ohlson működésével. Dolgozó nőknek esti tanfolyam mérsékelt árban. Telefon 37—4b.